תלמוד בבלי · אחרונים · חמדת שלמה

חמדת שלמה העתק
מדרשה לשבת שובה

רבי שלמה זלמן ליפשיץ

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חמדת שלמה העתק מדרשה לשבת שובה

רבי שלמה זלמן ליפשיץ

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חמדת-שלמה-העתק-מדרשה-לשבת-שובה/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

א 4
ב 4
ג 5
ד 6
ה 7
ו 7
ז 8
ח 8
ט 9
י 9
יא 10
יב 10
יג 11
יד 11
טו 12
טז 13
יז 14
יח 16
יט 17
כ 17

העתק מדרשה לשבת שובה משנת תקס"ו לפ"ק
ושייך ליומא דף מ' ע"א סוגיא דהגרלה, ודף ס"ג ע"ב סוגיא דמחוסר זמן, וחולין דף י"א ודף ק"מ סוגיא דציפרים

א

בתחלה אמרתי להוכיח שיטת הר"מ דספיקא דאוריי' מ"ה לקולא מחמת קושי' התו' חולין (דף י"א סוף ע"א) לר"ש דס"ל פרה קדשי ב"ה מנ"ל דבעי כשרה וממילא לא מוכח לדידי' דאזלינן בתר רובא ואמרתי ליישב עפמ"ש במ"א [בשו"ת ח"ש בפתח השער] ליישב הקושיא לוכח דאזלינן בתר רובא מדאזלינן בתר קורבא וכתבתי שם די"ל דקורבה לא מהני רק דלא להוי אידך אתחזק איסורא עיי"ש. ולפ"ז י"ל דלר"ש דס"ל ס"ד מ"ה לחומרא דלא בעי חתיכה מב' חתיכות מוכח שפיר דאזלינן בתר רובא מדאזלינן בתר קורבא דלדידי' ליכא למימר כמ"ש דקורבא לא מהני רק דלא להוי אידך אתחזק איסורא דס"ס קשה מאי טעמא אינך פטורים הא ס"ד מ"ה לחומרא ובע"כ דקורבא הוי סברא וודאית ומוכח ממילא לר"ש בלא פ"א דאזלינן בתר רובא ועיין פ' ספק אכל דלרב נחמן התם י"ל דאף ר"ש ס"ל עכ"פ דבעי איקבע איסורא וס"ל גם כן ס"ד מ"ה לקולא, רק לרבא התם דלא ס"ל טעם דאיקבע איסורא משמע דמאן דלא בעי חתיכה מב' חתיכות מחייב אף בחתיכה אחת ומוכח דס"ד מ"ה לחומרא] ועוד הקשיתי לר"ש דס"ל ביומא (דף מ' ע"א) הגרלה אינה מעכבת א"כ מנ"ל למילף משעיר המשתלח מטעם דאין הגורל קובע אלא בראוי לשם הא לר"ש אין הגורל מעכב ועפמ"ש לעיל מיושב זה ג"כ:

ב

אמנם בד"א אמרתי ליישב ולייש ג"כ קושית הלחם משנה על הרמב"ם דפסק דשעיר המשתלח טריפה פסול מטעם יעמד חי והקשה הלח"מ ת"ל דאין הגורל קובע וכו' וכתב המל"מ דנ"מ היכא דנטרפה לאחר הגרלה אמנם קשה על הגמרא דלא הביא דרשת יעמד חי (וי"ל קצת לראב"י לשיטתו ודס"ל חולין (דף נ"ז) טריפה יולדת וע' חולין דף ק"מ בתוס' ד"ה טריפות מחיות נפקא] וי"ל עפ"מ שתי' הגאון בעל שאגת אריה לקושית הרשב"א והר"ן על הרמב"ם מנ"ל למילף מפ"א דאזלינן בתר רובא דלמא משום ס"ד מ"ה לקולא ותי' הוא באבני מילאים לט"א חגיגה (דף ד') דס"ל להרמב"ם מחזיקין מאיסור לאיסור וכיון דבחיי' בחזקת איסור עומדת ממילא אי לא אזלינן בתר רובא הוי מחזקינן מאיסור לאיסור דהוי טריפה ע"כ מוכח דאזלינן בתר רובא, ואני אמרתי להחזיק דבריו

עפ"מ דקי"ל (חולין דף ק"ב ע"ב) כר"י דבשר מן החי נ"ל מבשר בשדה טריפה לא תאכלו וע"כ אכל בשר מן החי ובשר מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת לפ"ז י"ל שפיר דהוי אתחזק איסורא באיסור אחד כיון דקודם שחיטה היה אסור ג"כ משום בשר בשדה טריפה ועיין חולין (דף ק"ב ע"ב) ברש"י דס"ל בחיי' לבשר עומדת ואף לשיטת התוס' שם י"ל דמקרי אתחזק איסורא:

אך לפ"ז י"ל דהדרי קושית התוס' חולין (דף י"א) לדוכתי' מאי מוכח מפ"א כיון דפרה בת שתי שנים וא"כ בע"כ דלא נולדה טריפה ועיין שם בתוס' שתירצו דהוי חזקה שלא נתבררה אמנם באופן זה י"ל לפ"מ דאמרינן במנחות (דף ה') תלתא קראי כתיבי ממשקה ישראל נפיק היכא דלא היתה לה שעת הכושר אבל היכא דהיתה לה שעת הכושר נפקא לן ממן הבקר ולפ"ז י"ל כיון דפרה בת שתי שנים א"כ כבר היתה לה שעת הכושר לישראל דהא אם היו שוחטין אותה תיכף היתה מותרת לישראל רק דממן הבקר אתינן למיפסלא וע"ז הדרא הקושיא לדוכתא דלמא משום דס"ד מ"ה לקולא ושוב ליכא למימר דאתחזק איסורא דבשלמא אם האיסור הוא משום ממשקה ישראל ולגבי ישראל האיסור הוא בין בחיי' ובין לאחר שחיטה משום בשר בשדה טריפה שפיר הוי איסור אחד משא"כ אם האיסור הוא משום מן הבקר ל"ה אתחזק איסורא כלל והדרא הקושיא לדוכתיה, אך התוס' שם במנחות כתבו דלבתר דכתיבי תלתא קראי אמרינן דאף בהיתה לה שעה"כ אפ"ה אסור משום ממשקה ישראל והוכיחו זה מדאמר ר"פ בפרק כל האסורים דנעבד מותר להדיוט מדאיצטריך רחמנא לאסור לגבוה ולפ"ז א"ש אמנם התוס' (חולין דף ק"מ) כתבו להיפך דבהיתה לה שעה"כ אינו אסור משום ממשקה ישראל ודבריהם תמוהים ומסותרים מדבריהם במנחות והיותר תמי' שכתבו כן לר"פ גופי' דאמר למעוטי צפרים שהחליפם בציפורי ע"ז ולר"פ הא מוכח להדיא דאפילו בהיתה לה שעה"כ אסור ממשקה ישראל וצע"ג ע"ד:

ג

אמנם ליישב קושייתם מה שהכריחם לזה ע"מ דמשני למעוטי צפרי עה"נ וכן לציפרים שהחליפם בציפרי ע"ז ת"ל דאסור משום ממשקה ישראל וע"כ כתבו דבהיתה לה שעה"כ ל"ש לאסור משום ממ"י ועוד הוכיחו זה מדמשני ר"פ לציפרים שהחליפם ולא בציפרי ע"ז עצמן א"ו דציפרי ע"ז אסורים משום נעבד ומצינו למילף מהיקשא דמכשיר ומכפר עיי"ש, ולפענ"ד ק"ל תמיה עצומה לפי תירוצם דהא רבינא משני בעוף שהרג את הנפש וקשה הא קי"ל מן הצאן להוציא את הנוגח וכתב הרמב"ם להדיא דאפילו עוף שהרג את

הנפש פסול למזבח וא"כ הדרי הקושי' על רבינא לדוכתיה דהא מצינן למילף מכשיר ממכפר, ועוד תמיה לי בתחלת הסוגיא דרצה להוכיח דסתם ציפור אף טמאות במשמע מדהוצרך רחמנא לכתוב חיות מאי לאו שחיות בפיך למעוטי טמאות וע"ז משני לא למעוטי טריפה ומקשה טרפה מתנא דבי ר"י נפקא וקשה הא אף אי קאי על טמאה נפקא מתנא דבי ר"י:

ד

ע"כ נלענ"ד ליישב הכל בעזה"י ע"פ שיטת הרמב"ם הנ"ל דס"ל דילפינן מיעמד חי דאפילו נטרף השעיר לאחר הגרלה פסול ולפ"ז י"ל כל הקושי' הנ"ל די"ל כל הפסולים מה שפסול השעיר מטעם אין הגורל קובע אלא בדבר הראוי לשם לא מצינו למילף מכשיר ממכפר כגון לומר כמו ששעה"מ פסול להיות משל עה"נ כמו כן ציפורי מצורע די"ל דכיון דאין הפסול מצד עצמותו של השעה"מ רק הואיל וצריך הגרלה וכיון שאין ראוי לשם אין כאן הגרלה אבל מצד עצמותו אין כאן פסול אם כן לא מצי למילף דאף מכשיר בחוץ יהא פסול משל עה"נ דהא אף במכפר אין הפסול רק משום הגרלה וכן בהרג את הנפש נהי דפסול משום אוי הגורל קובע מ"מ אין כאן פסול מצד עצמותו משא"כ טריפה דנפקא ליה מיעמד חי דאפילו לאחר הגרלה אם נעשה טרפה פסול א"כ מוכח דהפסול הוא מצד עצמותו לא מצד הגרלה ע"כ שפיר מצינן למילף מכשיר ממכפר משא"כ בהרג את הנפש דבאמת אלו הרג לאחר הגרלה לית לן קרא למיפסלי' רק קודם הגרלה פסול מטעם שאין כאן הגרלה, ולפ"ז מיושבים כל קושית התוס' מציפרי עה"נ וציפרים שהחליפו דכל מאי דפסול משום אין הגורל קובע לא מצינן למילף רק טרפה שפיר מצינן למילף דמוכח דהוי פסול מצד עצמותו מיעמד חי ופוסל אפילו לאחר הגרלה ולפי זה נפקי מינה לדינא אם השעה"מ הרג את הנפש לאחר הגרלה אינו פסול, וא"ל לפ"ז תקשי קושית התוס' על ר"פ דאמר לציפרים שהחליפו ולא קאמר לציפרי ע"ז עצמן ומה שתי' התוס' נסתר לפמ"ש דמנ"ל דפסול ע"ז הוא פסול מצד עצמו ופוסל לאחר הגרלה אמנם לפמ"ש התוס' חולין (דף כ"ג ע"א) דנפקא ליה מתנא דבי ר"י כ"מ שנאמר השחתה ד"ע וע"ז פוסלין דכל היכא דמום פוסל ע"ז ג"כ פוסל וביומא (דף ס"ג) ילפינן מלד' דשעה"מ נפסל במום וקאמר התם להדיא דאפילו לאחר הגרלה נפסל במום וכיון דמום פוסל ה"ה ע"ז פוסל מצד עצמותו וע"כ לא קאמר רק בציפרים שהחליפם בציפרי ע"ז ומוכח מזה כשיטת הרמב"ם דיעמד חי אתי למעוטי נטרפה לאחר הגרלה:

ה

אמנם לכאורה יש להקשות עמ"ש לעיל (באות ד') הכרח לדרשא דיעמד חי למעוטי טריפה כדי ליישב קושית התוס' דמה דפסול משום אין הגורל קובע ל"ה פסול משום מכפרי חוץ ולכאורה יקשה ע"ז הא מצינן למילף ממכפר חוץ מעגלה ערופה דהוי ג"כ מכפר חוץ וזה ודאי פסול משום כפרה כתיב בי' הן אמת דרש"י כתב מכפר חוץ היינו שעיר המשתלח אך בסוגיא דקדושין (דף נ"ז ע"א) מוכח להדיא דמכפר חוץ הוי ג"כ עגלה ערופה וכ"כ רש"י שם, אך נראה דאם ל"ה ילפותא למפסל טרפה בשעה"מ ל"ה מצינן למילף (צפורי מצורע) מעגלה ערופה מכשיר ממכפר כיון דאשכחן מכפר חוץ דאין פוסל טריפה כגון שעיר המשתלח שנטרף לאחר הגרלה והנה לכאורה עדיין יש להקשות למה לא נילף מכפר ממכפר דהיינו שעה"מ מעגלה ערופה דכיון דתנא דבי ר"י יליף מכשיר ממכפר כ"ש דאיכא למילף מכפר ממכפר וכמ"ש רש"י בכריתות (דף כ"ה) ועיי"ש בתוס' דלפ"ד לא מוכח דנילף מכפר ממכפר, והנה לשיטת הרמב"ם י"ל דמוכח דלא ילפינן מכפר ממכפר מדאצטריך יעמד חי למעט טריפה, וע"ד רש"י דכריתות הנ"ל קשה היאך אפשר למילף עגלה ערופה משעיר המשתלח דמה לשעה"מ שהמום פוסל משא"כ עגלה ערופה דאין המום פוסל כדילפינן מאין בה מום דכתיב בפרה ועדיין צריך ישוב בכ"ז בשעת הכושר אי"ה להיות בעזרי וירחיב לנו:

ו

ולקושיית הלחם משנה למה לא קאמר הגמרא טעמא דיעמד חי וקאמר הטעם משום אין הגורל קובע י"ל לפמ"ש לעיל (אות ב') לשיטת הרמב"ם דס"ד מ"ה לקולא רק דהוי אתחזק איסורא מן בשר בשדה טריפה כמ"ש לעיל להחזיק דברי הט"א א"כ זה שייך לענין פסולא דממשקה ישראל דלישראל הוי אתחזק איסורא משא"כ לענין פסולא דיעמד חי ל"ש זה וכעין שכתבתי לעיל (אות ב') לענין פ"א אי ילפינן ממן הבקר ע"כ הוצרך לומר מטעם אין הגורל קובע דהוי משום ממשקה ישראל והוי אתחזק איסורא, ולפ"ז מיושב הקושיא שהקשיתי לעיל (אות א') לר"ש דס"ל הגרלה אינה מעכבת א"כ לא מצי למילף משעיר המשתלח די"ל לר"ש דס"ל ס"ד מ"ה לחומרא כמ"ש לעיל (אות א') י"ל דילף ליה מיעמד חי ודוק היטב הדק בכ"ז [וגם לפמ"ש לעיל (אות א') בישוב הרמב"ם דהוי חתיכה מב' חתיכות י"ל ג"כ דעדיפא לי' ללמוד מחמת אין הגורל קובע כדי להוכיח אפילו דרובא וחזקה רובא עדיף דמחמת אין הגורל קובע הוי חזקת איסור

כמ"ש לעיל משא"כ מכח יעמד חי ועכ"פ לר"ש מוכח דאזלינן בתר רובא מיעמד חי ועיין לקמן אות ט']:

ז

וכשזכיתי ללמוד לימוד השיעור יומא (דף ס"ג ע"ב) דשני רבינא כגון שהומם ופדאו באחר וקמ"ל קרא דמחוסר זמן פסול דבזה אין צריך הגרלה כיון דמכח ראשון קאתי ותמיה לי על שלא הביא הרמב"ם דינו של רבינא דהיכא דהומם יכול להביא אחר שלא בהגרלה ולא ראיתי במפרשים מי שהעיר בזה, ונ"ל דס"ל להרמב"ם הואיל דהגמרא הביא תי' של רבא אחר תי' של רבינא וכיון דרבא הוה קדים לרבינא הו"ל לסדר תי' רבא קודם א"ו דאליבא דאמת לא ס"ל להגמרא כתי' של רבינא ואפשר דרבינא גופיה לבתר דשמע תי' של רבא הדר ביה וע"כ סידר הגמרא תי' רבא אחר תי' רבינא (ועיין כיוצא בזה בתוי"ט במס' כריתות (ר"פ ספק אכל) ובש"ך ח"מ ס"ס מ"ו ס"ק קי"ז] כנ"ל ליישב:

ח

ועפה"ד שכ' לעיל (אות ד') יש להוכיח דרבינא גופיה הדר ביה דיש להקשות לרבא דשני התם ביומא כגון ששחט אמו וא"כ קשה למ"ל לד' דבעל מום פוסל לילף ממחוסר זמן וליכא לתרוצי כמו דמשני הגמרא לרבינא דשאני מחוסר זמן דעדיין לא הגיע זמנו דהא הגיע זמנו כבר רק שנעשה מחוסר זמן מחמת ששחט אמו וא"כ ממילא נילף מיניה דבע"מ פוסל, ונ"ל דממחוסר זמן דרבא ליכא למילף דהתם שאני כיון דאיכא איסור אותו ואת בנו ע"כ משום האיסור של או"ב פסלה רחמנא משא"כ בע"מ דאין כאן איסור רק שאינו ראוי לגבוה מחמת בע"מ וס"ד דבשעיר המשתלח לא ליפסל וע"כ צריך קרא, וכן צ"ל להרמב"ם דפסק דנעשה טרפה פסול מיעמד חי וקשה לילף מבינייהו מבע"מ ומחוסר זמן דליכא למיפרך בע"מ מאיס מחוסר זמן יוכיח וצ"ל דבמחוסר זמן טעמא אחרינא איכא משום איסור אותו ואת בנו ולאו משום דפסול להקרבה וע"כ ליכא למילף מבע"מ משום דמאיס כן נ"ל מוכרח משא"כ לרבינא דס"ל דמחוסר זמן דהיינו תוך שמונה פסול ג"כ בשעיר המשתלח קשה שפיר לדידיה למה לי יעמד חי, וי"ל עפ"מ שפי' רש"י בחומש יעמד חי עמידתו לחיים אבל שילוחו למיתה ולפ"ז אין ראייה דיעמד חי אתי למעט טרפה די"ל טרפה אתי' מבינייהו מבע"מ ומחוסר זמן וא"ל לפ"ז מנ"ל להרמב"ם דיעמד חי אתי לטרפה הא צריך לדרשא הנ"ל שילוחו למיתה די"ל כיון דאיהו פסק כתי' דרבא כגון ששחט אמו וא"כ מוכח בע"כ דשילוחו למיתה דאל"כ ליכא

לאשכוחי מחוסר זמן בשעיר המשתלח דליכא למימר דחייתו לצוק הוא שחיטתו אם לא דשילוחו למיתה ואייתר יעמד חי לטרפה:

ט

אך לפ"ז קשה לפ"מ דהוכחתי לעיל (אות ד') דרבינא דשני לעוף שהרג את הנפש ס"ל דזה אינו פוסל בשעיר המשתלח לאחר הגרלה וכמ"ש לעיל וקשה למה לא יליף מבינייהו מבע"מ ומחוסר זמן דליכא למימר שאני בע"מ דמאיס מחוסר זמן יוכיח וליכא למימר שאני מחוסר זמן הואיל ולא מטא זמנו בע"מ יוכיח ונילף מיניה כל הפסולים שפוסלים בשעיר המשתלח א"ו דרבינא הדר ביה בתר דשמע תי' דרבא ושוב לא מצי למילף מבינייהו כמ"ש לעיל (אות ח') דמחוסר זמן דרבא הוא משום איסור אותו ואת בנו ולא משום פסול ובע"מ משום דמאיס וע"כ מוכח שפיר דרבינא הדר ביה וע"כ שפיר עביד הרמב"ם שלא הביא דינו של רבינא דמדלא מוקמינן קרא לד' לסתם מחוסר זמן וכגון שהומם ופדאו מוכח דפדייה לא מהני וצריך הגרלה דוקא ודוק היטב (ולפ"ז י"ל דלכאורה קשה עמ"ש לעיל (אות ו') דלר"ש נפקא ליה מיעמד חי הא לר"ש צריך יעמד חי עמידתו לחיים דלר"ש לא מוכח מכח תי' דרבא כגון ששחט אמו דהא לר"ש מצינן לאוקמי במחוסר זמן כפשוטי' כיון דס"ל הגרלה אינה מעכבת כדאיתא שם ביומא גם לר"ש ליתא לתי' דרבא דהא ס"ל שחיטה שא"ר ל"ש שחיטה וליכא למימר דחייתו לצוק זהו שחיטתו אך לפמ"ש כאן דמאן דמוקי מחוסר זמן כפשוטיה נפקא טרפה מבינייהו א"ש דלר"ש נפקא טרפה מבינייהו וע"כ אתי בפשיטות שפיר דלא נקט קרא דיעמד חי דמוכח אפילו לר"ש דס"ל אין הגורל מעכב ולפ"ז א"ש דלמ"ד אין הגורל מעכב ומוקי מחוסר זמן כפשטיה צריך יעמד חי לעמידתו לחיים וע"כ על כרחיך צריך לאתויי הא דאין הגורל קובע ולר"ש נפקא מבינייהו ודוק היטב]:

י

ועוד היה נ"ל בישוב הקושיא מה דבחולין (דף י"א) לא מייתי מיעמד חי רק משום אין הגורל קובע די"ל עפ"מ דאיתא ביומא (דף ס"ז) איברי שעיר המשתלח רב ושמואל חד אסיר וחד שרי מאן דאסיר משום דכתיב גזירה ומאן דשרי ס"ל דגזירה אתי לדבר המתגזר ויורד ואסיק רבא התם מסתברא כמאן דשרי דל"א תורה שלח לתקלה וכ"פ הרמב"ם ולפ"ז י"ל דלמאן דלא ס"ל דבר המתגזר ויורד צריך יעמד חי כדפי' רש"י בחומש עמידתו לחיים ושלוחו למיתה וגזירה אתי לאסור האיברים בהנאה אבל לדידן דקי"ל

דבר המתגזר ויורד ואברי שעה"מ מותרים לא צריך קרא לשלוחו למיתה דמוכח מגזירה דבר המתגזר ויורד וע"כ יעמד חי אתי לטרפה ולפ"ז י"ל דסוגיא דחולין רצה להוכיח אליבא דכ"ע ע"כ נקטו טעמא דאין הגורל קובע:

יא

ויש להוכיח דאף רבינא ס"ל דרשא דיעמד חי מדקאמר הגמרא התם ביומא (דף ס"ג) וצריכא דאי כ' רחמנא מחוסר זמן הו"א משום דלא מטא זמני' וקשה הא אי אפשר לאשכוחי כלל מחוסר זמן אם לא דבע"מ פוסל וכגון שהומם כתי' דרבינא שוב ראיתי שהתוספות ישינים הקשו קושיא זו אמנם תירוצם אינו מובן לי שתירצו דהוי צריכין לדרוש לד' לדרשא אחרינא ולפ"ז קשה היאך קאמר הגמרא מחוסר זמן הואיל ולא מטא זמניה משמע דאיכא לאשכוחי מחוסר זמן בלא בע"מ וזה ליתא לתי' דרבינא וצ"ע על התוס' ישנים וע"כ נראה דרבינא ס"ל ג"כ דטרפה פסול מיעמד חי ובאמת הו"ל לתרוצי כגון שנעשה טרפה ופדאו רק לדידן דקי"ל אין פודין את הקדשים להאכילם לכלבים כדאיתא בתמורה (בפרק כל האיסורין) ליכא לאוקמי בטרפה ע"כ אוקמי בבע"מ ואי לא הוי כתיב בע"מ להדיא בע"כ הו"א פודין את הקדשים להאכילן לכלבים ועיי"ש בגמרא (סוף פרק כל האיסורין) דאיכא דאמרי פודין את הקדשים וכו' [ועיין פסחים (דף כ"ט ע"ב) ר"א אמר דכ"ע אין פודין וכו' ובפ"י שם] וצ"ע עוד בישוב זה, ואין לומר למה לא יליף רבינא ציפור שהרג את הנפש מבע"מ וטרפה די"ל שאני הני דתרווייהו אית בהו חסרון בגופו משא"כ הרג את הנפש דאין חסרון בגופו משא"כ ממחוסר זמן תוך ח' ומבע"מ שפיר הו"מ למילף ועיין חולין סוגיא דמסוכנת מוכח דטרפה מקרי חסרון וע"כ מוכח שפיר דרבינא הדר ביה ועיין היטב בכ"ז:

יב

עוד היה נ"ל להוכיח דדרשינן ע"כ יעמד חי ע"פ קושיית התוס' ישינים שהבאתי לעיל (באות י') על הצריכותא דאי כתב רחמנא מחוסר זמן הו"א הואיל ולא מטא זמניה והקשו התו"י לפום תי' דרבינא הא א"א לאשכוחי מחוסר זמן רק שהומם ומוכח ממילא בע"מ ותי' כמעט אינו מובן ועיין מ"ש לעיל באות הקדום דלכאורה הו"מ למימר דנעשה טרפה וחללו לשיטת הרמב"ם דיליף דנעשה טרפה לאחר הגרלה פסול מיעמד חי אך הא ליתא דהא קי"ל אין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים אך לפמ"ש התוספו' כאן בסוגיא דציפרים דמחי מצינן למעוטי מחוסר אבר א"ש דאי לא הוי לן מעוטא לבע"מ לא מצינן

למילף מדלא אשכחן מחוסר זמן כקושית התוס' דהא מצינן לאשכוחי שנעשה מחוסר אבר באבר שלא נטרפה בו דוודאי פסול מיעמד חי ומותר לחללו רק אליבא דאמת דממעטינן בע"מ לא צריכין יעמד חי למחוסר אבר וע"כ לטרפה אתי ודוק היטב:

יג

שוב מצאתי בספר מים חיים להפ"ח (בהלכות יה"כ) שכתב דינו של רבינא דבמהומם אין צריך הגרלה להלכה ותמיה לי שלא התעורר מדוע השמיטו הרמב"ם ז"ל גם ראיתי שם שכתב דנראה לו היכא דנעשה טרפה יכולים לפדותו כדי לקיים מצות שילוח אף דקי"ל אין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים ולא הביא ראייה לזה ולפמ"ש לעיל יש להסמיך דבריו ליישב קושיית תוספות ישינים הנ"ל ונימא באמת דרבינא הו"מ לאוקמי בטריפה רק דנקט בע"מ דחד מיניה נקט וע"כ א"ש דאי לא הוי כ' בע"מ הוי מוקמינן לטרפה שחללו על אחר ומוכח דכעין זה פודין את הקדשים להאכילם לכלבים ולפ"ז מוכח דאף מטרפה ומחוסר זמן לא מצי למילף בע"מ ואפ"ל דה"ט דמה להצד השוה שבהן שכן שייכים בעופות לא מבעיא תורים דקטנים פסולים אלא אפילו בני יונה נמי קטני קטנים פסולים משא"כ בע"מ דקי"ל אין תמות וזכרות בעופות [גם י"ל דהתורה גלי שיהיה פסול משום ממשקה ישראל] ועיין היטב ועיין שם מ"ש עוד דהרמב"ם יליף טרפה מבע"מ ויעמד חי ל"ה רק אסמכתא ודוק וצ"ע ע"ד דלפ"ד אין ראייה לציפורי מצורע שיהיה טרפות פוסל משעיר המשתלח הואיל ונאמר מכשיר כיון דעיקר טרפות ילפינן מבע"מ וכיון דמום אינו פוסל נימא דאף טרפות אינו פוסל בעופות וצ"ע ודוק:

יד

ועיין שו"ת פנים מאירות (ח"ב סי' קכ"ז) שכתב ליישב קושיית הישׁ"ש על הרמב"ם שהשמיט תירוץ רבא שלא יזווג לה אחרת ותירוצו הוא באריכות ותורף דבריו דתירוץ זה לא אזל רק לתנא דבי ר' ישמעאל דלדידיה קשה חיות למה לי כקושיית התוספות וע"כ צריכים לשני למודים מדא לחיות וחדא לטהורות ותירץ רבא לתנא דבי ר"י ממעטינן שלא יזווג לה דלדידיה משולחת אסורה קודם שלוח ומצינן למילף מטהורות דזה הוא אסור משא"כ להרמב"ם דפסק כר"י ולא כתנא דבי ר"י לא צריכין למעוטי רק עיר הנדחת דלדידן ל"ק חיות למה לי דצריך לחיין ראשי איברים כיון דלא ילפינן מכשיר ממכפר גם ליכא למעוטי שלא יזווג ממשמעות טהורות כיון דהמשולחת אינה אסורה קודם שלוח ובזה כתב ליישב ההמשך בתוס' דהקשו תחילה צ"ע האיך משמע זה מטהורות

ואח"כ הקשו. וחיות למה לי עיי"ש שכ' דהו"מ למימר דרנב"י לא אזיל אליבא דתנא דבי ר' ישמעאל עיי"ש דפח"ח וסיים שהוא אמת לאמיתו של תורה ועדיין יש לי להתלמד בדבריו הקדושים דאי ס"ל לתוס' די"ל דרנב"י אזיל רק ליישב הקושיא טרפה מחיות נפקא מה הוצרכו לדחוק בדיבור הקדום למעוטי ציפרי עה"נ תיפוק ליה מכשיר ממכפר ותי' תמוה כאשר כתבתי לעיל (אות ב') דהו"מ לתרוצי ג"כ דלא אזיל אליבא דתנא דבי ר"י גם מ"ש בד"ה לציפרים שהחליפן כאן נמי צ"ל דלכפרה כשרות והוא תמוה דר"פ וודאי ס"ל דאפי' היה לו שעת הכושר נפקא ליה ממשקה ישראל כמ"ש לעיל ולשיטת הפ"מ לא היו צריכים לכך די"ל דר"פ אתי ג"כ לשנויי רק קושיא דמחיות נפקא, ועוד קשיא לי על עיקר יסודו דתי' שלא יזווג לה הוא אליבא דר"י דלדידיה חיות וטהורות מיותר דטרפה ומחוסר אבר ידעינן ממכשיר ומכפר וע"כח דא לכדרנב"י וחדא שלא יזווג, ולכאורה קשה ע"ד כמו דאליבא דידן יליף הרמב"ם ציפורי עה"נ והחליפן בע"ז והרג את הנפש מחד לימוד הואיל ואסור אינו בכלל טהורות א"כ לתנא דבי ר"י הדרי הקושיא לדוכתיה כיון דהמשולחת אסור מצי למילף מחד לימוד והדרי הקושיא לדוכתי' למה לי חיות וטהורות דמחד נפקא כל מה שהוא אסור, ואפ"ל כיון דהמשולחת מותרת לאחר שילוח ויש היתר לאיסורה לא הו"מ למילף מחד לימוד עם ציפורי עה"נ וכדומה ע"כ צריך מיעוט בפ"ע והוא נכון, גם אפ"ל הואיל וטהרת מצורע גורם האיסור ע"כ בת מינה לא מחריב בה להיות אסור למצורע אחר ע"כ צריך לימוד בפ"ע:

טו

אך אי קשיא הא קשיא דהא בעגלה ערופה אין המום פוסל כדאיתא במשנה שלימה א"כ לכאורה קושית תוספות מעיקרא ליתא חיות למה לי והיינו דמצינן למילף בע"מ מכשיר ממכפר נהי דבשעיר המשתלח פוסל מום מ"מ היאך מצינן למיפסל בציפרים הואיל במכפר פוסל מום הא אשכחן מכפר גופא דאין המום פוסל כגון בעגלה ערופה ונ"ל דלא שייך כאן לומר לחומרא מקשינן כיון דאין זה היקש רק דנילף בנין אב לאקושי מכשיר למכפר וכיון דאשכחן מכפר בחוץ דאין המום פוסל היאך מצינן למיפסל במכשיר הן אמת שהפמ"א כתב דגם בזה אפ"ל לחומרא מקשינן עיי"ש במ"ש ליישב פי' רש"י וכתב כעין זה אך הוא בעצמו כתב דמתוס' מוכח דלא ס"ל כן ולענ"ד הוא פשוט דבזה ל"ש לומר לחומרא מקשינן ועיקרא בנין אב דמכשיר ממכפר מצינן לקיומי מאי דפוסל בשניהם כגון טרפה אמנם לפי מה דאיתא בירושלמי דמחוסר אבר פסול בעגלה ערופה עדיין הקושיא במקומה עומדת חיות למה לי כיון דמחוסר אבר בשניהם פסול ובציפורי

מצורע ממילא ליכא למעוטי רק מחוסר אבר דאין תמות וזכרות בעופות ומחוסר אבר מצינן למילף מכשיר ממכפר אך הרמב"ם השמיט הא דמחוסר אבר פסול בעגלה ערופה ועיי"ש בכ"מ והפני משה מפרש הירושלמי כתב בסוטה טעם להרמב"ם ולפ"ז אף לתנא דבי ר"י צריך חיות למחוסר אבר ול"ק רק מטהורות וא"כ הדרי הקושיא לדוכתיה מה הוצרך לתרץ שלא לזווג לה אחרת והו"ל לתרץ אחד מן התי' אחרים לדידן כמו לתנא דבי ר' ישמעאל גם מחד לימוד מנ"ל שלא יזווג דלמא חד מאידך למודים (והנה לשיטת התוספות היה אפ"ל בפשוט דרבא ס"ל דהנך פסולים משום ממשקה ישראל כקושיית התוספות על ציפורי עה"נ וע"כ הוצרך לאוקמי על שלא יזווג אך לפמ"ש לעיל (אות ד') דמשום ממשקה ישראל אין ראייה לפסול מכפרי חוץ רק טרפה דפסול מיעמד חי א"כ הדרי' הקושיא לרבא לדוכתיה מנ"ל לאוקמי' על חידוש דין שלא יזווג דילמא לחד מאידך דרשות עיין היטב ומכל זה ראייה למ"ש לעיל (אות ד') הכרח לשיטת הרמב"ם לדרשא דיעמד חי כדי ליישב קושיית התוס' מ"ש משום ממשקה ישראל דלפי תירוץ התוס' דל"ש בזה ממשקה ישראל תו לא מצינן למילף מביניהו דהא אף לקרבן עצמו כשר ודוק הדק היטב]:

טז

ולענ"ד אפ"ל לפמ"ש לעיל (אות ח') דלפי תירוץ רבינא דשני ביומא מחוסר זמן כגון שהומם ופדאו על אחר דלפי זה מצינן למילף כל הפסולים ממחוסר זמן ובע"מ וע"כ ממילא ציפורי עה"נ והחליפן בע"ז והרג את הנפש פסול מילפותא דמכשיר ומכפר דבשעה"מ פסול מילפותא דמחוסר זמן ובע"מ ובעגלה ערופה פסול מטעם כפרה כתיב ביה. ועיין בקרבן עדה בסוטה דכפרה אתי לדמויי לכל מילי לקדשים חוץ מבע"מ ולפי זה ליתי לן לרבוי' מטהורות רק שלא יזווג לה דזה לא מצינן למילף ממכשיר ומכפר דפסול זה ל"ש כלל בשעה"מ ובעגלה ערופה גם ל"ש לומר משום ממשקה ישראל כיון דיש היתר לאיסורו ומכש"כ למאן דס"ל דמשולחת לא נאסרה כל ועיין בחידושי רשב"א בקדושין דאף תנא דבי ר"י מצי סבר דלא נאסרה מחיים וכ"מ לענ"ד מרש"י שם דדוקא ר"ל ס"ל לתנא דבי ר"י דנאסרה מחיים אבל ר"י סבירא ליה דאף לתנא דבי ר' ישמעאל לא נאסרה מחיים, וצ"ע של התוספות היכן מצינו למילף זה מטהורות ע"כ לומר דס"ס לא דמי לשאר טהורות דמותרת מיד וזה ע"כ צריך לקיים מצות שילוח קודם שיאכלנו [ולענ"ד אף למ"ד דנאסרה מחיים קשיא לי היאך ילפינן זה מטהורות. וע"כ לומר כן לשיטת התוספות בקדושין דס"ל דאפילו למ"ד משעת שחיטה אפ"ה המשולחת

אסורה משעת שחיטת השחוטה עד אחר שילוח וצ"ל דקושיית התוספות דבשלמא אינך איסורים דהוי מטעם שהוא מתועב הואיל והוא מעה"נ וכדומה הוי ההיפך מטהורות שהוא מסטרא דמסאבא משא"כ ציפור המשולחת דמצותו גרמה לאסור וכי בשביל זה יש ח"ו לומר שאינו טהור כנ"ל פשוט לפרש בכוונת התוספות] רק לפום תירוצא דרבא שם מצינן למעט חד מתלתא או ציפורי עה"נ או החליפן בע"ז או הרג את הנפש או כולה תלתא כמ"ש הרמב"ם ולית לן ריבוי לציפור המשולחת וי"ל דזה הוא ממשקה ישראל וכמ"ש וע"כ לית לן לרבויא שלא יזווג לה ולפי זה יש להוכיח דמחוסר אבר אינו פוסל בעגלה ערופה די"ל דהרמב"ם סובר דלמאן דסבירא ליה דלא נאסרה מחיים דאף לתנא דבי ר"י לא נאסרה מחיים דהיינו ר"י בקדושין וא"כ לא מצינו למעט שלא יזווג כיון שאין בו איסור וטרפות לא צריך למעט דיליף מכשיר ממכפר וא"כ חיות למה לי וע"כ למחוסר אבר וא"כ ע"כ מחוסר אבר אינו פוסל בעגלה ערופה דאל"כ מצינן למילף מחוסר אבר מכשיר ממכפר גם י"ל דס"ל בפשיטות דמאן דאמר הא לא אמר הא וקשיא ליה קושיית תוספות חיות למה לי ולא ניחא ליה לומר דכולהו מודו לתירוצא דרבא דמחוסר אבר כשר בעגלה ערופה וצריך חיות למחוסר אבר אך הא קשיא דהא רבא גופיה תירץ התם ביומא (דף ס"ג) כגון ששחט אמו וא"כ למה ליה לדחוקי' ולומר שלא יזווג דלא קאי ולא תי' חד משארי תי' דקאי במסקנא והנה לפי מה דאיתא בכל הספרים בתוספות כאן וי"ל דרבה ורנב"י לא פליגא נראה דהיה גרסי רבה בגמרא י"ל דרבה הוי סבר כתירוץ דרבינא התם ואפשר לומר דהרמב"ם היה גורס רבה גם אפ"ל דרבא הוצרך לשנויי למאן דסבירא ליה הגרלה לא מעכבא ולדידיה לא צריכין לומר ששחט אמו עיי"ש ולדידיה מוכח דמחוסר זמן כפשוטו פסול ולא צריכין לתירוץ ששחט אמו וא"כ לדידיה מוכח לפסול כל אינך ממה הצד דמחוסר זמן ובע"מ וע"כ שני לרווחא דמלתא דאף לדידיה א"ש ועכ"פ לדידן לפום תי' דרבא שם אין ראייה שלא לזווג לה אחרת די"ל דלא ממעטינן רק איסורי הנאה לגמרי ודוק:

יז

ועוד י"ל לפ"מ דגי' רבא דרבא לשיטתו הוכרח לתרץ שלא יזווג לפי מה דאיתא בכריתות (דף כ"ה) דרבא ס"ל דעגלה ערופה לא נאסרה מחיים ומוכח לה ממתניתין דקתני עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר ורב המנונא ס"ל דנאסרה מחיים ומסיק התם תנאי היא דתנא דבי ר"י נאמר מכשיר ומכפר וכו' ועיין שם בתוספות בתי' השני שכתב דהא דהוכיח הגמרא מתנא דבי ר"י דנאסרה מחיים הוא משום דאל"כ האי בנין אב דר"י

למה לי א"ו מוכח דאתי לאסור ציפורי מצורע מחיים ומוכח ממילא דעגלה ערופה אסור מחיים והנה מפשטא דסוגיא דהתם משמע דרבא לא אמר שמעתי' כתנאי וע"כ דרבא סבירא ליה דאפילו לתנא דבי ר"י לא נאסרה מחיים וקשה למ"ל האי בנין אב ולכאורה מצינן למימר דתנאי דבי ר"י דס"ל בחולין (ר"פ אלו טריפות) להבדיל בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל אלו י"ח טרפות משמע דס"ל טרפה חיה וא"כ ליכא למעוטי טריפה מחיות דכתיב גבי ציפורי מצורע ע"כ הוצרך לבנין אב וא"ל דס"ס נפקא ליה מטהורות די"ל אי לא הוי ידעינן טרפות מב"א הוי ממעטינן טרפה מטהורות ול"ה ידעינן לאסור ציפורי עה"נ ודומיהן דכשרים מצד עצמותן כמו דלא מצינן למלפינהו מב"א דמכשיר ומכפר וכמ"ש התוספות ואפ"ל הא דקאמר הגמרא תנאי היא היינו מאן דאית ליה ב"א דר"י וס"ל טרפה אינה חיה ואע"ג דהגמרא רצה שם להוכיח דר"ש ס"ל דנאסרה מחיים דמש"ה סבירא ליה עגלה ערופה שחיטה שא"ר היא ור"ש הא ע"כ לית ליה ב"א דר"י כדמוכח בקדושין דס"ל ציפורי מצורע לא נאסרה מחיים [ועיין בשו"ת פנים מאירות הנ"ל] ע"כ רצה הגמרא לומר די"ל דתנא בעלמא סבירא ליה דנאסרה מחיים ולפי זה י"ל דרבא רצה לומר דמצינן למימר דשום תנא לית ליה דנאסרה מחיים והא דצריכינן לבנין אב דר"י היינו דאתי לאורויי למפסל ציפורי עה"נ או החליפן בע"ז והרג את הנפש וממילא מוכח מזה כקושיית התוספות דאף למכפר אסורים דכמו דמוכחינן מזה לאסור עגלה ערופה מחיים והוי כעין בא ללמד ונמצא למד ה"נ מצינן למימר דאתי לאסור ציפורי עה"נ וכדומה ולהורות דפסולים במכפר בעגלה ערופה ושעה"מ [ואפ"ה צריך ילפותא למחוסר זמן ובע"מ בשעה"מ כיון דמוכח להדיא דמום אינו פוסל בעגלה ערופה הו"א דאף בשעה"מ אינו פוסל וכן מחוסר זמן ליתא בציפורי מצורע הו"א דאינו פוסל בשעה"מ] רק דלפי זה קשה טהורות למה לי ע"כ הוצרך לשנויי שלא יזווג לה אחרת דזה ל"ש במכפר כ"ז לרבא אבל לדידן דקי"ל דעגלה ערופה נאסרה מחיים וכמ"ש הרמב"ם להדיא דלא כרבא א"כ אם נרצה לקיים בנין אב דר"י מצינן למימר דאתי לאסור מחיים וטהורות אתי למעוטי ציפורי עה"נ ואין לנו ראייה לשלא יזווג ואע"ג דהרמב"ם פסק דציפורי מצורע לא נאסרו מחיים כר"י וא"כ קשיא לדידיה למה לי האי בנין אב ונימא ג"כ דס"ל כרבא דע"כ הא ליתא דהא ר"י גופיה ס"ל בחולין (דף פ"ב) דעגלה ערופה לא נאסרה מחיים ואנן קי"ל דנאסרה מחיים וא"כ נימא לדידן ג"כ דציפורי מצורע נאסרו מחיים ודלא כר"י בקדושין וע"כ לומר דמשמע להרמב"ם דר"י סבירא ליה דליכא שום תנא דסבירא ליה ציפורי מצורע נאסרו מחיים דאין סברא לאסרם מחיים וא"כ י"ל דאין סברא להוכיח מחמת הב"א שלא יזווג שאינו במשמע מלשון טהורות כקושיית

התוספות ואדרבה הוי לן לומר דהב"א אתי לומר שציפורי מצורע נאסרו מחיים וע"כ ליישב מה דקשה לן למה לי האי בנין אב דר"י י"ל באמת כמ"ש לעיל דהב"א אתי לטרפה לר"י לשיטתו דסבירא ליה טרפה חיה כי היכי דטהורות יהא מיותר למילף מיניה ציפורי עה"נ ודומיהן, וי"ל דבזה פליגא רבא ורבינא ור"פ דרבא רצה לקיים הב"א דר"י ואפ"ה לא נאסרה עגלה מחיים רק דבנין אב אתי לציפורי עה"נ וסבירא ליה דפסול איה"נ אוסר במכפר מטעם ממשקה ישראל וע"כ טהורות אתי לשלא יזווג ורבינא ור"פ ס"ל דאין לאסור במכפר משום ממשקה ישראל דעל מכפרי חוץ לא קאי משקה ישראל וע"כ אצטריך טהורות לזה וב"א דר"י או דאתי לאורי' דעגלה ערופה נאסרה מחיים וכרב המנונא דפליג על רבא בכריתות או לדידן דקי"ל כר"י דציפורי מצורע לא נאסרו מחיים י"ל דלא קי"ל כב"א דר"י וב"א דר"י הוא לשיטתו למעט טרפות [גם י"ל דמוכח מסתמא דגמרא שם בכריתות דקאמר כתנאי ולמ"ש לרבא לשיטתו לא מוכח מתנא דבי ר"י דנאסרה מחיים א"ו מוכח דסתמא דגמרא לא סבירא ליה כרבא בזה] קצרן של דברים די"ל דרבא רצה ליישב כדי שלא להוכיח מתנא דבי ר"י דעגלה ערופה נאסרה מחיים וע"כ הוצרך לדחוקי דאתי שלא יזווג וכיון דחזינן דאינך לא תי' כן מוכח דלא ס"ל בזה כרבא ודוק:

יח

גם אפ"ל לדרך הראשון שכתבתי לעיל (אות ט"ו) דהרמב"ם היה מהפך הגי' ביומא דרבינא לרבא ורבא לרבינא כדי שיהיה נשנה תי' רבא קודם לרבינא (ויש לכאורה ראיה לזה מקושיית התוספות על ראיית רב המנונא בכריתות (דף כ"ה) דלמא עריפתה זו היא שחיטתה והדבר יותר תמוה על רבא למה לא תירץ כן ולגי' הנ"ל א"ש דרבא לא סבירא ליה עריפתה זו היא שחיטתה ודוק] ובזה אתי כפשוטיה שפיר דרבא לא מצי לתרץ כ"א מתירוץ רנב"י ור"פ ורבינא דלדידיה כ"ז מוכח מביניהו דמחוסר זמן ובע"מ וע"כ הוצרך לתרץ שלא יזווג דאל"כ קשה טובא מנ"ל שלא יזווג דהא התוספות הקשו היאך משמע זה מטהורות ונהי דע"כ צריכין לדחוקי דמשמע כיון דבעי מצות שילוח ואסור לאכול מיד לא דמי לשאר טהורות מ"מ כיון דנוכל למעט ציפורי עה"נ וחליפי ע"ז או הרג את הנפש דאסורים לעולם מנ"ל למעט שלא לזווג ולפמ"ש א"ש וע"כ לדידן דקי"ל כתירוץ בתרא דשם לא מוכח שלא יזווג וכמ"ש לעיל:

יט

עוד היה נראה לי להוכיח לדחות תירוצא קמא דשם כגון שהומם וחללו דבזה ל"צ הגרלה וכבר כתבתי לעיל (אות י"ג) דהפ"ח בספר מים חיים העתיק דין זה להלכה ולכאורה יפלא בעיני על שהרמב"ם לא הביא דין זה ולפמ"ש א"ש דלתי' רנב"י ור"פ ורבינא מוכח דלא סבירא ליה כן וכמ"ש לעיל:

ועוד נראה לי ממ"ד פ"ק דר"ה (דף ה') הוא ולא חילופיו ומקשה חילופיו דמאן וכו' אי חילופי עולה ושלמים מקרב קרבי ולמה לא יעבור ומשני כגון שהומם ברגל ראשון וחללו מ"ד הואיל מכח קמא קאתי כקמא דמי ויצטרף רגל ראשון לבל תאחר קמ"ל דלא ולפי זה קשה לכאורה למאן דתי' כגון שהומם וחללו דא"צ הגרלה הואיל מכח קמא קאתי כקמא דמי הא מהוא ולא חילופיו מוכח דלא אמרינן כקמא דמי אפילו לקולא מכש"כ דראוי לומר לחומרא דל"א מכח קמא קאתי וע"כ צ"ל דשאני הכא דגלי קרא דמוכח דאמרינן מכח קמא קאתי דאל"כ לא מצינן לאשכוחי מחוסר זמן משא"כ לתירוצא בתרא דתירץ כגון שנשחטה אמו וכיון דמצינן לאשכוחי מחוסר זמן שוב לא מוכח דאמרינן מכח קמא קאתי רק דהפ"ח ס"ל דאפ"ה מצד הס' מצינן למימר מכח קמא קאתי ולפמ"ש מוכח מהא דר"ה דל"א מכח קמא קאתי וע"כ אף לענין הגרלה לא אמרינן מכח קמא קאתי ע"כ יפה עשה הרמב"ם שהשמיט דבר זה והוא נכון וישר בעזה"י ודוק ועיין תמורה (דף ט' ע"ב) שני גופין וקדושה אחת מבעיא ליה מוכח ג"כ דלא פשיטא לומר כקמא דמי ודוק]:

כ

עוד נלענ"ד מה שיש לפלפל ע"ד הפמ"א דס"ל בשיטת הרמב"ם דהמשולחת לא נאסרה כלל דמשום הכי לא מצי למילף מטהורות והיינו כשיטת רש"י בקדושין וע"כ פסק דמותר לזווג, ולענ"ד י"ל דהא צריך להבין על רש"י לקושיית התוס' דתני ציפורי מצורע משמע דשניהם אסורים אך נראה פשוט דרש"י סבירא ליה דאסור לזווג כדברי רבא וע"כ אינה מקודשת בהציפור החיה דאינו שוה כלום דהא בעינן לקיים מצות שילוח אך לכאורה קשה דהא שוה פרוטה למצורע אחר לזווג והיאך פסיק ותני דאינה מקודשת הא נ"מ היכא דיש מצורע אחר רק לרבא א"ש דאסור לזווג אבל אי נימא כשיטת הרמב"ם דמותר לזווג א"כ ע"כ דמשום הכי אינה מקודשת משום דמשעת שחיטה לכ"ע גם המשולחת אסור ונסתר תי' הפמ"א: